FLV Historiske Aktiviteter 2007

Flyvevåbnets Historiske Aktíviteter 2007

Ansvarshavende redaktør:
Seniorsergent L. Søe-Jensen

Redaktion og layout:
B. Aalbæk-Nielsen

Tryk:
Forsvarets Trykkeri, Karup

Foto på forsiden:
Et ”udvidet” Aalborg-pensionisthold med
”saml-let”-udgaven af F-16 foran Rosenborg Slot
forud for den københavnske kulturnat.

Jeg nævnte sidste år, at en flyvehistorisk indsats på højde med den, I leverede i 2006, ville blive vel modtaget! Lad mig sige med det samme, at jeg ikke er blevet skuffet!

Det er interessant, at det flyvehistoriske arbejde både har en bagudrettet og en fremadrettet dimension. Jeres enorme frivillige indsats er garant for, at Flyvevåbnets historie bliver sikret for eftertiden på en meget fornem måde. På samme tid bidrager I også til at sikre Flyvevåbnets fremtid.

Flyvevåbnets bemandingssituation har udviklet sig i en uønsket retning det seneste år, og derfor er der sat ekstra fokus på fastholdelse og rekruttering. Jeg er ikke i tvivl om, at jeres indsats har en fastholdende og rekrutterende virkning. Når man ser, hvor mange mennesker der var samlet omkring den F-16, som I havde opstillet i hjertet af København under kulturnatten, eller omkring en H-500 ved et week-end arrangement hos Flyverhjemmeværnet, kan man ikke komme til en anden konklusion! Jeg er meget taknemmelig for den tid, I bruger til gavn for Flyvevåbnets tarv – Og så tror og håber jeg på, at I trives godt med det flyvehistoriske arbejde!

En glædelig jul og et rigtig godt nytår.

S. Østergaard Nielsen (SØL)
GM CH/FTK

2007
-kreativitet stopper ikke med alderen

Af Leder af Flyvevåbnets Historiske Samling
Seniorsergent L. Søe-Jensen

I 2006 medvirkede vi i et stort projekt i Stauning, der året efter blev en stor succes, nemlig færdiggørelsen og åbningen af Flyvevåbnets Museum. Ifølge Karsten Knudsen, der er formand for Danmarks Flymuseum, er antallet af besøgende på museet blevet væsentligt forøget, så det kan konstateres at Flyvevåbnets historie trækker interesserede til, samtidig med at det arbejde, I gør, giver en stor bonus til Flyvevåbnet.

I hviler dog ikke på det gode resultat fra 2006, men forsætter ufortrødent det projekt, vi i 2003 lagde en plan for. På et møde her i Flyvevåbnets Historiske Samling i november mellem repræsentanter fra alle grupper og mig kan jeg således konstatere, at vi ufortrødent har forfulgt de mål, vi har sat os, og at vi har nået vores målsætninger for året 2007, sådan som vi gav ord på i 2003. Dette skal ses i lyset af, at det, som I betegnede som lidt små forhindringer - såsom pludselige flytninger og omrokeringer – blev en del mere omfattende end planlagt; men alle problemerne og opgaverne blev som sædvanligt løst i den positive ånd, der kendetegner de fleste, der er i Flyvevåbnet, og som I som gamle medarbejdere i Flyvevåbnet altid har haft.

Udover de opsatte mål har I også vist, at FLYHIS stadig er en del af det aktive Flyvevåben. Med snilde og kreativitet har I konstrueret Flyvevåbnets ”saml let F-16 Fighting Falcon”, et projekt, som alle smedegrupperne på en eller anden måde har bidraget til, enten ved modifikationen eller ved at deltage i opsætning og nedtagning ved arrangementer i hele landet. Den har således været et flot blikfang ved udstillinger og rekrutteringstiltag for hele Forsvaret og specielt for Flyvevåbnet. Den har stået på Rosenborg Slotsplads, hvor den blev set af flere tusinde mennesker. Den har fået presseomtale, og den har været til bilmesse i Herning og i Legoland. Set i lyset af, at vi mangler unge mennesker i Flyvevåbnet til at besætte tomme stillinger, er det en unik øjenåbner for at skaffe nye medarbejdere til Flyvevåbnet. Men historien om vores ”saml let F-16” stopper ikke her; i den kommende vinter vil der blive konstrueret en jig til vinger og ror og nye letvægts-

Sidewindere, og den vil blive videre modificeret, således at publikum kan komme op i cockpittet og føle, hvordan det er at være pilot.

Et par andre resultater, som I kan være stolte af, er, at vi har fået kørt en adskilt S-61 Sikorsky redningshelikopter til Stauning, hvor den snart står færdig i den bemaling, som den fløj i ved indfasningen i 1966 og til midt i 1980. Samtidig er det lykkedes at få etableret en halv Hawk eskadrille med alt udstyr og sat op i det originale miljø på Stevns. Koldkrigsmuseet på Stevns vil således kunne præsentere historien om Luftværnsgruppen i det rette miljø og omgivelser.

Hvad angår det elektroniske medie, som alle bruger i dag, er vi kommet på nettet med en hjemmeside. Vi har fået forespørgsler fra hele verden, sågar Japan, så med jeres indlæg er I medvirkende til at udbrede kendskabet til Flyvevåbnets historie.

Sidst men ikke mindst har vi fået en god del af Flyvevåbnets historie fortalt i temaer i den nye Forsvarskommando på Holmen, hvor vi har bidraget til udsmykning i mødelokaler og på gange. Selv om vi er det mindste værn, kan vi være stolte af det resultat, vi har leveret til at vise historien frem på højeste sted hver dag.

Som jeg skrev sidste år, og dette kan jeg kun gentage, da det til fulde er opfyldt i 2007:

Med ønsket om, at I må få glæde af at læse det efterfølgende, og at I fortsat vil holde dampen oppe i 2008, vil jeg endnu en gang takke jer for den hjælp, I yder; også en stor tak til Bent Aalbæk-Nielsen, der har gjort dette skrift muligt. Så med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår til jer og jeres familier sender jeg alle mine bedste hilsener.

Åbningen af Flyvevåbnets Museum som en del af Danmarks Flymuseum i Stauning har betydet en væsentlig forøgelse af besøgstallet.

Danmarks Flymuseum
Stauning Lufthavn

Af Karsten Knudsen
Formand for Danmarks Flymuseum

Den første hele sæson i nye bygninger med et nyetableret Flyvevåbenmuseum har nu stået sin prøve. Det var med mange ubekendte, da bestyrelsen gik ind i forberedelserne til sæsonen 2007. Ville budgettet holde? Hvordan ville de besøgende vurdere indhold og formidling? Kunne der skaffes tilstrækkeligt personale til en udvidet åbningstid? Ville vi - med dobbelt så mange kvadratmeter - være i stand til at holde den hidtidige høje standard med hensyn til museets præsentable fremtræden? Spørgsmålene var mange, og det har været med nogen spænding, vi måned for måned har fulgt udviklingen

Vi skal straks afsløre, at det er gået langt over alle forventninger. Der har været tilstrækkeligt med arbejdskraft i form af kommunal jobtræning og afvikling af samfundstjeneste, de frivillige har givet den en skalle, publikum har besøgt museet i et antal, vi end ikke i vores vildeste fantasi havde turdet håbe på, entreindtægten er mere end fordoblet.

Museet høster meget ros for de nye bygninger og Flyvevåbenmuseet. De besøgende forlader stedet imponerede og med tilfredshed. Der falder mange rosende bemærkninger og anerkendelse af det arbejde, der er udført med at restaurere flyene og opbygge formidlingsdelen. Det er her Flyvevåbnets Historiske Samlings pensionister samt restaureringsgrupperne i Stauning og Opsund med rette kan ranke ryggen og sige "det er vores fortjeneste, det er takket været vores indsats, at resultatet blev, som det blev". Det slidsomme arbejde i årene op til indvielsen har båret frugt.

Det er ikke kun den almindelige museumsgæst, der kan imponeres. Den 14. juni havde vi besøg af landets kulturminister. Brian Mikkelsen og embedsmænd blev hentet i Billund Lufthavn i et par af museets KZ-fly. De ankom til Dansk Veteranflysamling for senere at forlade Danmarks Flymuseum, idet vi benyttede lejligheden til at offentliggøre et navneskift, der var gennemført tidligere på året.

Efter en rundvisning i de 3 udstillingshaller var Ringkøbing-Skjern Kommune vært ved et frokost-møde afholdt i museets tårn med udsigt over Ringkøbing Fjord. Danmarks Flymuseum var sammen med Flyvevåbnet inviteret med til bords for at drøfte et par aktuelle emner vedrørende museets fremtid. Det var en tydeligt imponeret minister, der den eftermiddag forlod en kulturinstitution, der er nået langt i kraft af ildsjæle og et stort frivilligt engagement.

Fra kulturminister Brian Mikkelsens besøg på Danmarks Flymuseum i juni måned.

Deltagerne i årets møde for lederne af arbejdsgrupperne m.fl. foran FLYHIS' nye hjemsted i Gedhus.

FLYHIS 2007

Endnu et år har i ganske høj grad været præget af flytninger - både af FLYHIS' hovedkvarter og samlinger, der nu forhåbentlig har fundet et blivende sted i Gedhus, og for en del af pensionistgruppernes vedkommende. Generelt har der betydet gode forhold de fleste steder; men specielt på Flyvestation Værløse og i Skalstrup er der fortsat usikkerhed m.h.t. de fremtidige vilkår.

Især arbejdet med flytning har nogle steder betydet mindre tid til de egentlige aktiviteter med restaurering af fly og andre effekter og med registrering af den store mængde af materiel og dokumentation, som i disse år tilgår ikke mindst til de lokale samlinger rundt på flyvestationerne.

Dertil kommer, at der bl.a. på efterårets møde i FLYHIS for lederne af pensionistgrupperne fra flere sider igen blev givet udtryk for bekymring over den fortsatte mangel på tilgang til grupperne. Det betyder, at gennemsnitsalderen de fleste steder øges i betænkelig grad. Og samtidig med, at det altså giver anledning til bekymring, så er det også en kilde til undren. For umiddelbart skulle man mene, at netop pensionistgrupperne burde være op-

lagte mødesteder for langt de fleste, når de træder ud af de aktives rækker i Flyvevåbnet. Her er der jo mulighed for at mødes med tidligere kolleger omkring en række spændende arbejdsopgaver, som fra Flyvevåbnets side prioriteres så højt, at man de fleste steder stiller virkelig gode forhold og muligheder til rådighed for grupperne.
Det blev i sidste års årsskrift nævnt, at der arbejdes på at få alle medlemmer af pensionistgrupperne tildelt er medarbejdernummer under Flyvevåbnet. Dette er endnu ikke lykkedes, men der arbejdes fortsat på sagen, for det vil gøre det mindre kompliceret at dække omkostninger i forbindelse med rejser og ophold, når der løses opgaver for FLYHIS.

De fleste steder er der skabt virkelig gode forhold for arbejdsgrupperne, både når det gælder de arbejdsmæssige og de opholdsmæssige faciliteter. Her er det hos Værkstedsgruppen i Karup

I det følgende vil der blive givet et indblik i en del af de mange projekter og arbejdsopgaver, som gennem 2007 har optaget Flyvevåbnets pensionistgrupper og de arbejdsgrupper uden for Flyvevåbnet, som også påtager sig betydningsfulde opgaver for FLYHIS.

Lederen af FLYHIS, SSG Lars Søe-Jensen, gav en briefing på ledermødet den 23. oktober i et af FLYHIS' nye lokaler i Gedhus.

Fra arbejdsgrupper m.fl.

Aalborg

Her begyndte året med en flytning fra Hangar 61 til Hangar 52. Det har betydet, at gruppen fortsat har gode arbejdsbetingelser. Lager Danmark er flyttet ind i det halve af hangaren, og området er blevet indhegnet. Derfor har vi mindre plads at røre os på, og vi har fået at vide, at området skal bruges til reservedelslager for C-130 Hercules.

Den 16.-17. april deltog SSG Kurt Esmark Jakobsen og SSG Ole Minet Andersen i et registrator-seminar på FSN Skalstrup arrangeret af Flyvevåbnets Historiske Samling, hvor også de øvrige pensionistgrupper inden for Flyvevåbnet, som er aktive med renovering og registrering, deltog med to mand hver. Formålet var gennemgang af ”databasen” med de seneste ændringer.

Da Kurt Esmark Jakobsen gik på pension den 1. oktober 2006, meldte han sig ”under fanerne”. Det er vi selvfølgelig meget glade for, fortæller Harald Hald, der er teknisk leder i Aalborg-gruppen. Kurt er opdateret og meget dygtig på EDB-området, og som fotograf er han excellent; derfor går det rigtig godt med registrering og dokumentation.

I april, maj og juni arbejdede man med at lave et solidt stativ til J79 Starfighter motoren. Motoren har udskæringer til kompressor og brændkamre, og derfor er den meget velegnet til undervisnings- og udstillingsbrug. Da man var færdige med stativet i juni måned, blev motoren monteret på stativet og afhentet af Flyvevåbnets Historiske Samling og kørt til FSNKAR og derfra videre til Stauning.

Søndag den 10 juni deltog gruppen i FSNAAL ”Åbent Hus”, hvor man kunne se de projekter, der var i gang i Hangar 52, ligesom der var udstillet to gamle fly i udstillingsområdet: F-104G Starfighter R-825, og Gloster Meteor MK7, som der var stor interesse for, og de blev meget fotograferet.

Børge F. Jensen og Villy A. Pedersen er i skrivende stund i fuld gang med at modificere et køretøj til transport af F-16 planner, mens Leif Hansen, Peter K. Jensen og Lars B. Rasmussen

stadigvæk er i gang med at forskønne F-86 Sabre AL-E, - som forventes opstillet på Garnisonsmuseet til foråret 2008. Der er også blevet opstillet flere reoler til opbevaring af deployerings-kasser - og de såkaldte ”svenskerkasser”.

Orla Larsen og Orla K. Kristensen giver en hjælpende hånd, hvor der er behov. Men også fra Aalborg lyder det, at man kunne godt bruge nogle flere ”hænder”.

Torsdag den 11. oktober og de følgende to dage var seks mand fra gruppen beskæftiget i forbindelse med opstilling af FLYHIS’ F-16 fly ved Rosenborg i København. Dette omtales andet sted her i årsskriftet.

Skrydstrup

Flyvestation Skrydstrups Historiske Samling (HISA):
HISA har i året løb modtaget store mængder af mere eller mindre interessante museale effekter, fortæller HISA’s formand N.C. Jepsen (Jeppe). Den største part af disse effekter består af bøger, manualer, tidsskrifter og fotos m.m.

Den 25. nov.- 06 flyttede Samlingens gode medarbejder, MJ Erik Axel Aarvig, med familie fra Vojens til Højbjerg. I forbindelse med flytningen fik HISA rådighed over kassevis af diverse papirer mm. Det skal bemærkes, at familien Aarvigs tre sønner havde gennemgået alt og accepterede, at HISA overtog materialet. Under en langvarig gennemgang og sortering af materialet blev de uvæsentlige papirer m.m. kasseret.

Desværre er MJ Erik Axel Aarvig afgået ved døden den 13 . oktober 2007.

Udover ovennævnte ting og sager har HISA i maj måned 2007 modtaget en stor mængde effekter fra KN Hans H. Warming, som desværre er blevet dement og bor på plejehjem i Vojens. Effekterne består af en hel del bøger, tidsskrifter, fotos og informationer om Skrydstrup Flyveplads under anden verdenskrig og særligt fra perioden lige efter krigens afslutning d. 4. maj 1945.

Team Tordenjet har i år fået udskiftet en hel del stålreoler med træreoler, hvilket ser betydeligt bedre ud. Herudover har man fået vitrineskabe og et stålskab til diverse landkort og teg-

ninger - alt sammen ved stor velvillje fra SSG Lars Søe-Jensen.

Tilgangen af nye medarbejdere ved Team Tordenjet er meget ringe. I dette år er der tilgået to pensionerede flyteknikere, som begge er mest interesserede i renovering af udfasede fly.

Den manglende tilgang til HISA er meget bekymrende, understreger Jeppe, henset til medarbejdernes gennemsnitsalder, der ved udgangen af 2007 er 74.2 år.

Team Tordenjet er pt. bemandet med 29 medarbejdere, men heraf er fire fraværende grundet langvarig sygdom eller andet. Af de resterende 25 medarbejdere er de otte tilknyttet HISA i Bygning 349 på FSNSKP, og Flygruppen er bemandet med 17 medarbejdere i Hangar 1.

Alle aktive medarbejdere ved Team Tordenjet har fra 01. aug. 07 fået leveret "Bladet Flyvevåbnet" med post til privatadressen. Det er vi meget glade for, siger Jeppe.

Registrering af de museale effekter:

Team Tordenjet`s registratorer Arno Dreyer og Tonny Lillie deltog i et møde på FSNKAR den 23. januar 2007. Emnet var oprettelse af en hjemmeside. De to registratorer deltog desuden i et seminar på FSN Skalstrup den 16. – 17. april 2007.

Der har været problemer med brug af Internet, idet man kan sende e-mail ud, men ikke modtage e-mail, hvilket er særdeles utilfredsstillende. Men registreringen af diverse museale genstande fortsætter, hvis ellers udstyret er operativt.

Aktiviteter udført af Team Tordenjet`s flygruppe:

Lederskifte:

P.gr.a. lederen af Team Tordenjet`s flygruppe, Ivan Malthe Madsen`s, sygdom har Bent Ørnstedt pr. 21 marts 2007 overtaget denne post, som han allerede havde fungeret i, siden Ivan blev syg.

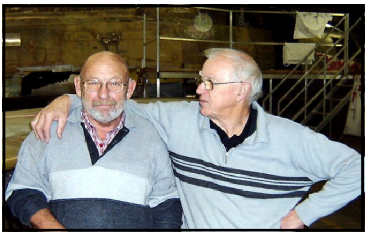

Team Tordenjets flygruppe har fået ny leder, Bent Ørnstedt, der her ses t.h. sammen med våbentekniker F.B. Madsen

F-16A nr.: E-176:

Primo 2007 blev dette F-16A fly modificeret til hurtigt at kunne adskilles og samles til brug for udstilling i Danmark.

Værktøj:
Flygruppen har - i samråd med leder af FLYHIS, SSG Lars Søe-Jensen - fremstillet en kasse indeholdende et komplet sæt værktøj til brug for adskillelse og samling af F-16 flyet til udstilling.

Uddannelse:
Personel fra flygrupperne på FSNSKP, FSNKAR og FSNÅLB er nu uddannet til at adskille / samle og opstille F-16 flyet til udstilling. Dette for at arbejdet bliver fordelt rimeligt.

Udstillinger:
Den 9. maj 07 blev F-16A, E-176 adskilt og læsset på lastvogne for at blive kørt til Legoland, hvor det blev udstillet i forbindelse med en Forsvarsudstilling 9. -15. maj.

Flygruppen består jo af skrappe ”drenge”, som efter aflæsning fik flyet samlet og opstillet i løbet af 1 time og 45 minutter, hvilket er ”GOOD SHOW”.

Det var meningen, at forkroppen fra Super Sabre TF-100F, GT-870 skulle skæres over og anvendes som et halvt fly monteret på en transportvogn til udstillingsbrug. Dette er nu annulleret, idet FSNKAR har et sådant fly, som kan lånes, hvis behov opstår. Brugbare dele fra denne forkrop vil blive anvendt til den franske forkrop.

Super Sabre F-100D:
Dette flys forkrop blev hentet hos Mr. Michel Pont, Chateau de Savigny, Frankrig og er nu under renovering. Bagkroppen fra Super Sabre TF-100F, GT-870 renoveres og anvendes til den franske forkrop. Efter færdiggørelsen skal flyet males i ESK 727`s farver og tildeles nr. G-183.

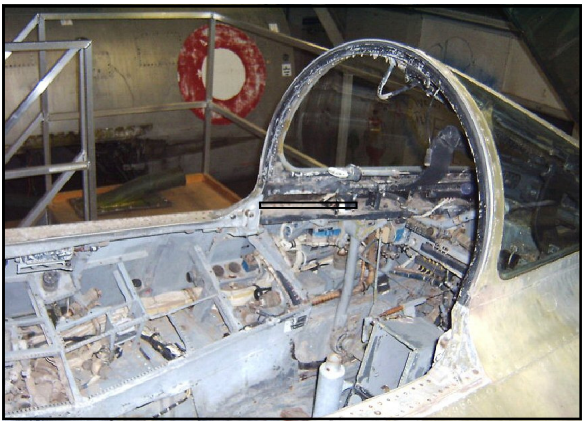

Cockpittet på det franske fly trænger til en kærlig hånd.

Fra venstre ses instrumentspecialist H. Gøttche, administrationsspecialist Hardie Nielsen og våbentekniker F.B. Madsen under planlægningen af, hvordan cockpitsektionen på det franske fly skal renoveres.

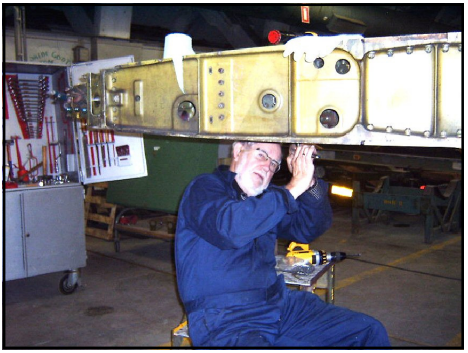

Flytekniker Børge Hedegaard i fuld gang med at reparere en del af vingestrukturen, mens flytekniker Curt Kristoffersen sammen med Bent D. Byriel tager sig af ydervingen (herunder).

Det oprindelige F-100 fly med nr. G-183 styrtede ned på en mark ved Leer vest for Hamborg den 13. maj 1977. Piloten, MJ J.H. Lauritsen (LAU) reddede livet ved brug af flyets katapultsæde. Flyet udbrændte totalt.

Værløse

Situationen her er stadigvæk præget af afviklingen af flyvestationen, og for pensionistforeningen er usikkerheden stor m.h.t. hvad fremtiden vil bringe. Et planlagt møde med kommunen vil forhåbentlig snart bringe mere klarhed.

I øjeblikket er hovedopgaven for Værløse-gruppen arbejdet med den endelige klargøring til udstillingsbrug af S-61 U-240, der med en flyvning til Nordgrønland er den af Flyvevåbnets redningshelikoptere, der har været længst væk fra Danmark. Endnu mangler gearkasse og rotorhoved, som først vil kunne frigøres, når de to næste S-61'ere udfases.

Værkstedsgruppen Karup

Her har man nu fået overstået flytningen til det tidligere garageområde i Gedhus, hvor der er blevet god plads til at få det hele til at fungere.

I det forløbne år er man blevet færdig med et to sædet F-100 cockpit, der nu er udstillet i Gedhus museet.

Den næste opgave er så at rengøre og reparere de forskellige dele til et Fairey Firefly T.T. Mk1 slæbemålsfly, som - når det er færdigt - skal udstilles på Flyvevåbnets Museum i Stauning. Problemet med dette fly er, at der ikke er nogen af teknikerne eller smedene, der har arbejdet på dette fly, så det er lidt af en opgave at finde de forskellige dele og afgøre, hvor de skal sidde, da de bøger, der er fulgt med fra Sverige, ikke er af den bedste kvalitet.

Den del af gruppen, der arbejder i den gamle Draken motorprøvestand, er allerede kommet langt med motoren, som høre til flyet, og man regner med at have den færdig først i det nye år.

Det er en noget kompliceret opgave, man er i gang med med renoveringen af den tidligere svenske Fairey Firefly T.T. Mk. 1, som det danske flyvevåben anskaffede seks af i 1951 og anvendte som slæbemålsfly indtil 1959.

En anden af gruppens opgaver er at rense, reparere og male en lyskaster fra krigens tid, der skal udstilles i Gedhus museet, når den er færdig.

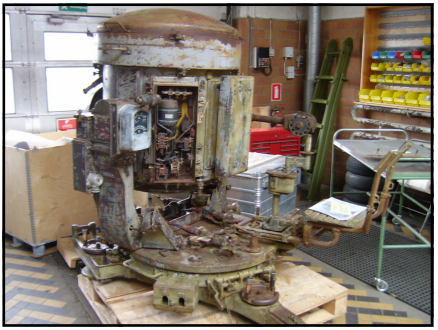

Derudover er der også i Karup et team på 5 til 6 mand, der på skift med teams fra Ålborg og Skrydstrup rejser ud, samler og adskiller den F-16, der bruges til udstilling. Sidst har den været udstillet i Herning Messehaller i forbindelse med udstillingen ”Biler for alle”, hvor det var Karupgruppen, der klarede opgaven.

Draken Team Karup

Har nu eksisteret i 12 år, og de to fly, ”The Queen” og ”The Princess”, ser ud som for 14 år siden, fortæller team-formand Kurt Hald. Og at al teknikken virker, som den skal, blev konstateret ved det årlige eftersyn i maj.

Årets højdepunkt var Airshow 2007 på FSN Aalborg, hvor teamet udstillede Draken-cockpittet, der som altid var meget populært - især blandt børnene, og hvor mange venner besøgte shoppen og købte et Draken-mærke eller en DVD. Jo, det blev en god dag.

I september var der Draken Meeting med opstart af motor med efterbrænder og med hyggeligt samvær og grill. Opstarten blev i år overværet af deltagerne i Flyvevåbnets Soldaterforenings soldaterjubilæum.

Shelter 152, hvor Draken-flyene er parkeret, er et velbesøgt sted. Mange besøg på flyvestationen starter her med SSG N.P. Nielsens (”Krølle”) kyndige beretning om Draken-tiden.

Kurt Hald udtrykker bekymring over, at teamets store reservedelslager i Bygning 402 har måttet rømmes, da bygningen skulle bruges til andet formål. Nu står det hele i en uopvarmet garage med risiko for korrosion.

Museet i Gedhusvagten

Af Museumsgruppens leder E.V.H. Jensen

I det forgangne år har museet mistet sin stifter, oberst K. Skydsbjerg, samt et tidligere medlem af den første bestyrelse, SSG V. Ryhl.

Æret være deres minde.

Besøgstallet ser nu ud til at være stabilt på ca. 1.000 personer årligt. Som følge af de få besøgende i december og januar lukker vi ned i disse måneder og tager kun anmeldte selskaber ind.

Museet har nu fået sin egen hjemmeside under FLYHIS. Så vi håber, at det hjælper fremover.

Vi hjælper flere og flere tidligere tyske flygtninge fra Gedhus– og Grovelejrene med oplysninger og fotos.

Den tidligere omtalte F-100 TF forkrop er nu opstillet i hallen tillige med en fin trappe. En HAWK launcher med tre missiler er opstillet uden for hallen (men kommer ind inden jul).

Nye skilte med tresproget tekst er under udarbejdelse.

I det kommende år håber vi at kunne udbygge hangarteltet med tre spærfag.

Tak til Værkstedsgruppen for godt arbejde